

Transformacions econòmiques i socials al primer terç del segle XX
LA POBLACIÓ ESPANYOLA I CATALANA A INICIS DEL SEGLE XX

EVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA ESPANYOLA I CATALANA 1870 – 1930

Augment moderat però constant de la població espanyola i catalana en relació al conjunt de l'Europa occidental.

	ESPANYA	CATALUNYA	C % E
1877	16.622.150	1.752.000	10,54
1887	17.549.600	1.843.500	10,50
1900	18.616.600	1.966.400	10,56
1910	19.990.700	2.085.000	10,43
1920	21.388.550	2.344.700	10,96
1930	23.677.000	2.791.300	11,79

Canvi definitiu a un model demogràfic "modern"

Millora progressiva de les **condicions de vida de la població** (alimentació, higiene, salut, condicions laborals ...)

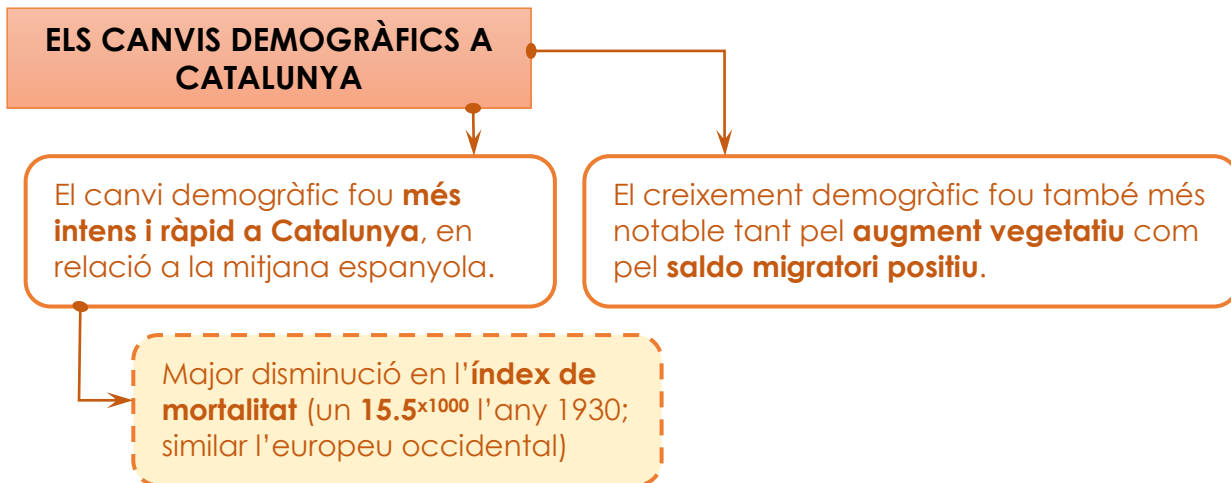
- Importants progressos en el **control de les malalties infeccioses i epidèmies.**
- Millores en les xarxes de **clavegueram**, accés a l'**aigua potable** i **serveis mèdics** i sanitaris
- Disminució dels episodis d'**escassetat extrema d'aliments** (millora xarxes comercials).

Creixement vegetatiu natural lent però sostingut a Espanya.

- Important disminució de l'índex de **mortalitat** en gairebé un terç.
- Manteniment, i després lenta disminució de l'índex de **natalitat**.
- Millora progressiva de l'**esperança de vida**.

Disminució especialment notable en les mortalitats de tipus **extraordinari**, i sobretot en la **mortalitat infantil**.

El saldo demogràfic a Espanya fou clarament **positiu** malgrat la sortida d'immigrants, si bé fou **més lent** que en el conjunt d'Europa i **molt irregular** en el territori.

L'INCREMENT DE LA URBANITZACIÓ

A la primera dècada del segle XX, 2/3 de la població espanyola vivia en nuclis urbans de menys de 20.000 habitants, i 1/3 en nuclis rurals de menys de 5.000 hab.

Les regions industrials (Catalunya, País Basc, algunes zones de València, Astúries, Andalusia...) i Madrid van actuar com a **pols d'atracció d'immigració**.

Moviments emigratoris (fenomen "d'expulsió" per la manca d'oportunitats) des de Galícia, Aragó, centre peninsular, Extremadura i Andalusia.

Gran augment de la població en les capitals més importants: Madrid i Barcelona van superar el **milió d'habitants** el 1930.

	BCN	MAD
1900	544.137	540.109
1920	721.869	728.937
1930	1.005.565	863.958

Font: **INE**

Gran part d'aquest augment demogràfic es va deure a l'arribada massiva d'immigrants d'altres regions d'Espanya.

Important transformació de la trama urbana de la ciutat de Barcelona en el període 1877 – 1930.

Obertura de noves "vies ràpides": Avingudes Diagonal i Meridiana, la Via Laietana ...

Agregació de nous municipis a Barcelona (Gràcia, el 1897, Sarrià, el 1927 ...)

Posada en marxa de nous sistemes de transport: xarxa de metro (a partir dels anys 20)

1920 – Es constitueix la societat Ferrocarril Metropolità de Barcelona S.A. participat pel Banco de Vizcaya i l'Ajuntament de Barcelona.

1922 – S'aprova el projecte de construcció de la primera línia de "metro": el **Gran Metro**, que unia el nord i el sud de la ciutat.

30 de desembre de 1924 – Inauguració del primer ferrocarril metropolità de Barcelona, entre Plaça Catalunya i Lesseps, amb 4 estacions i una longitud de 2.741 metres.

AUGMENT DELS MOVIMENTS MIGRATORIS

